

URZĄD STATYSTYCZNY
W BYDGOSZCZY

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI

W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM
W IV KWARTALE 2011 R.

www.stat.gov.pl/bydgosz

OPRACOWANIA SYGNALNE

Bydgoszcz, marzec 2012 r.

Przedmiotem **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności**, prowadzonego od 1992 r. przez wszystkie Urzędy Statystyczne w Polsce, jest fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy w badanym tygodniu przez osoby w wieku 15 lat i więcej. Badanie prowadzone jest metodą reprezentacyjną w cyklu kwartalnym, a jego wyniki uogólniane są na populację generalną. W każdym z 13 tygodni kwartału badana jest 1/13 część próby mieszkań, dzięki czemu możemy obserwować zmiany na rynku pracy w okresie całego kwartału.

Za **ludność aktywną zawodowo** (tzw. siłę roboczą) uważa się wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
  - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
  - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
    - do 3 miesięcy,
    - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50 % dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczani byli również uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie. Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania, liczba pracujących uzyskana w wyniku BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących, mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Do kategorii **bezrobotnych** zostały zaliczone osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi (według powyższych kryteriów),
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Ludność **bierna zawodowo** to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były zdolne (gotowe) do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
  - dłuższym niż 3 miesiące,
  - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Wskaźnik zatrudnienia jest to procentowy udział pracujących w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii.

Od II kwartału 2006 r. dane BAEL liczone są w oparciu o dokładną datę urodzenia.

Od I kwartału 2008 r. czas poszukiwania pracy liczony jest od zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym, dane te, nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat ubiegłych.

Od I kwartału 2011 r., w związku z zastosowaniem nowej klasyfikacji zawodów – KZIS 2010, dane o pracujących według zawodów nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat ubiegłych.

Uwaga: W niektórych tablicach sumy składników mogą być różne od wielkości podanych w wierszach „Ogółem”, co jest wynikiem zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

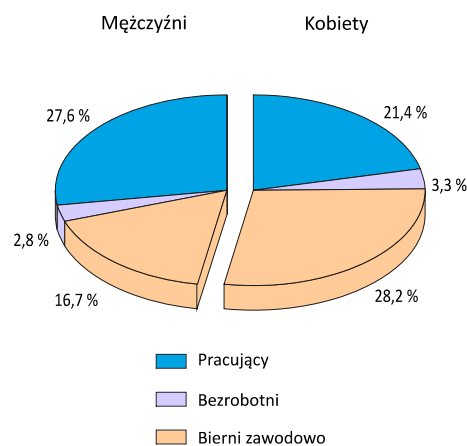
Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania zalecana jest ostrożność w posługiwaniu się danymi w przypadkach, gdy zastosowano bardziej szczegółowe podziały i występują liczby niskiego rzędu (mniejsze niż 15 tys.).

W okresie październik-grudzień 2011 r. zbiorowość **aktywnych zawodowo** w województwie kujawsko-pomorskim liczyła 878 tys. osób i było to o 8 tys. mniej niż w analogicznym okresie ub. roku i o 10 tys. mniej niż w III kwartale 2011 r. (oznacza to odpowiednio spadki: o 0,9% i o 1,1%).

Aktywni zawodowo w województwie stanowili 4,9% ogólnej liczby osób aktywnych zawodowo w kraju (5,0% w IV kwartale ub. roku i 4,9% w III kwartale 2011 r.). W stosunku do analogicznego okresu 2010 r. liczba pracujących zmniejszyła się o 13 tys., tj. do poziomu 780 tys., a liczba osób bezrobotnych wzrosła o 5 tys. – do 98 tys.

W IV kwartale 2011 r. odnotowano 713 tys. **biernych zawodowo** (44,8 % ogółu ludności województwa w wieku 15 lat i więcej), tj. o 37 tys. mniej niż w IV kwartale 2010 r. i o 12 tys. mniej niż w poprzednim kwartale. *Osoby bierne zawodowo w Kujawsko-Pomorskim stanowiły 5,1% biernych zawodowo w kraju (rok wcześniej 5,4%, a w III kwartale 2011 r. – 5,2%)*.

Aktywność ekonomiczna według płci w IV kwartale 2011 r.

Aktywni zawodowo

W IV kwartale 2011 r. w województwie kujawsko-pomorskim liczba osób **aktywnych zawodowo** zmniejszyła się w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. o 0,9% (wśród mieszkańców miast odnotowano spadek o 4,4%, a wśród mieszkańców wsi – wzrost o 4,7%). W porównaniu z III kwartałem 2011 r. liczba aktywnych zawodowo zmalała o 1,1% (w miastach nie zmieniła się, a na wsi – zmalała o 2,5%). Wśród aktywnych zawodowo większość stanowili mieszkańcy miast (59,3%; w kraju – 61,7%).

TABL. 1. Aktywność ekonomiczna ludności według płci oraz miejsca zamieszkania

WYSZCZEGÓLNIENIE A – IV kwartał 2010 r.=100 B – III kwartał 2011 r.=100	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni				
		w tysiącach						
		IV kwartał 2010 r.						
OGÓŁEM	1637	886	793	93	750	54,1	48,4	10,5
mężczyźni	766	485	442	43	281	63,3	57,7	8,9
kobiety	871	402	351	50	470	46,2	40,3	12,4
MIASTA	978	545	489	57	433	55,7	50,0	10,5
WIEŚ	659	341	305	37	318	51,7	46,3	10,9

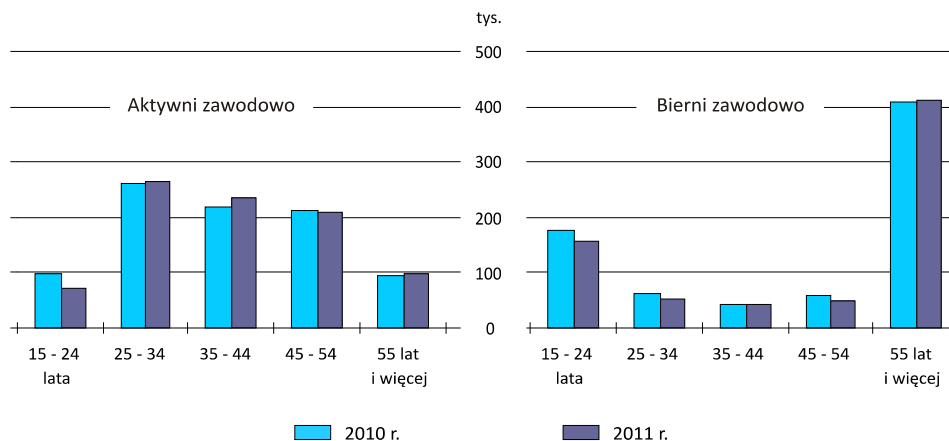

TABL. 1. Aktywność ekonomiczna ludności według płci oraz miejsca zamieszkania (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – IV kwartał 2010 r.=100 B – III kwartał 2011 r.=100	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni				
		w tysiącach						
III kwartał 2011 r.								
OGÓŁEM	1613	888	786	102	725	55,1	48,7	11,5
mężczyźni	765	486	442	44	280	63,5	57,8	9,1
kobiety	847	402	344	58	445	47,5	40,6	14,4
MIASTA	958	521	463	58	437	54,4	48,3	11,1
WIEŚ	655	366	323	43	288	55,9	49,3	11,7
IV kwartał 2011 r.								
OGÓŁEM	1591	878	780	98	713	55,2	49,0	11,2
A	97,2	99,1	98,4	105,4	95,1	x	x	x
B	98,6	98,9	99,2	96,1	98,3	x	x	x
mężczyźni	749	484	439	45	265	64,6	58,6	9,3
A	97,8	99,8	99,3	104,7	94,3	x	x	x
B	97,9	99,6	99,3	102,3	94,6	x	x	x
kobiety	842	394	341	53	448	46,8	40,5	13,5
A	96,7	98,0	97,2	106,0	95,3	x	x	x
B	99,4	98,0	99,1	91,4	100,7	x	x	x
MIASTA	952	521	460	61	431	54,7	48,3	11,7
A	97,3	95,6	94,1	107,0	99,5	x	x	x
B	99,4	100,0	99,4	105,2	98,6	x	x	x
WIEŚ	639	357	320	36	282	55,9	50,1	10,1
A	97,0	104,7	104,9	97,3	88,7	x	x	x
B	97,6	97,5	99,1	83,7	97,9	x	x	x

Pośród 878 tys. osób aktywnych zawodowo najliczniejszą grupą wiekową, liczącą 264 tys. osób, byli 25-34-latkowie – 30,1% ogółu aktywnych zawodowo (wobec 29,5% w IV kwartale 2010 r. i 28,6% w III kwartale 2011 r.). Znaczącą grupę (234 tys.) stanowiły także osoby w wieku 35-44 lata – 26,7% udziału (wobec udziału wynoszącego odpowiednio: 24,8% i 25,7%).

Aktywność ekonomiczna ludności według wieku w IV kwartale

W województwie kujawsko-pomorskim pod względem poziomu wykształcenia wśród aktywnych zawodowo najwięcej osób, bo 32,5% ogółu, ukończyło szkołę zasadniczą zawodową (285 tys. osób); udział tej grupy w IV kwartale 2010 r. wynosił 32,8 % ogółu, a w III kwartale 2011 r. – 33,9%. Najmniejszą grupę aktywnych zawodowo (79 tys. osób; 9,0% ogółu osób aktywnych) stanowiły osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (w porównywanych kwartałach odpowiednio: 9,5% i 9,2% ogółu).

Współczynnik aktywności zawodowej w województwie kujawsko-pomorskim w IV kwartale 2011 r. ukształtował się na poziomie 55,2%, tj. o 1,1 pkt proc. niższym niż w kraju (o 1,1 pkt wyższym niż w IV kwartale 2010 r. i o 0,1 pkt wyższym niż w poprzednim kwartale). Mężczyźni aktywni zawodowo w wieku 15 lat i więcej stanowili 64,6% ogółu mężczyzn (w analogicznych okresach: 63,3%; 63,5%), a wśród kobiet współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 46,8% (w porównywanych kwartałach odpowiednio: 46,2% i 47,5%). W miastach współczynnik ten wyniósł 54,7% (wobec 55,7% rok wcześniej i 54,4% w III kwartale 2011 r.).

Rozpatrując wiek badanych, najwyższy współczynnik aktywności zawodowej (84,5%) odnotowano wśród osób w wieku 35-44 lata, najniższy natomiast (19,1%)

w grupie osób w wieku 55 lat i starszych. W porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. współczynnik w obydwu grupach wzrósł odpowiednio: o 1,2 pkt proc. oraz o 0,4 pkt; w stosunku do poprzedniego kwartału w obydwu wymienionych grupach odnotowano spadki odpowiednio: o 0,6 pkt proc. oraz o 2,4 pkt.

Analizując poziom wykształcenia badanej grupy mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego, najwyższy współczynnik aktywności zawodowej dotyczył osób, które ukończyły szkołę wyższą i wyniósł 79,6% (wobec spadku w stosunku: do IV kwartału 2010 r. o 2,4 pkt proc., a do III kwartału 2011 r. – o 1,1 pkt). Wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym współczynnik ukształtował się na najniższym poziomie spośród analizowanej grupy i wyniósł 21,4%, co oznacza wzrosty: w stosunku do analogicznego kwartału poprzedniego roku o 1,4 pkt proc., a w porównaniu do poprzedniego kwartału – o 2,0 pkt.

TABL. 2. Współczynnik aktywności zawodowej według wieku i poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010		2011	
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał	IV kwartał
	w %			
OGÓŁEM	54,1	55,1	55,2	
Osoby w wieku:				
15–24 lata	35,4	34,0	31,3	
25–34	81,1	84,4	83,8	
35–44	83,3	85,1	84,5	
45–54	78,4	80,0	80,8	
55 lat i więcej	18,7	21,5	19,1	
produkcyjnym	69,1	71,7	71,6	
15–64 lata	62,7	64,6	64,9	
Osoby z wykształceniem:				
Wyższym	82,0	80,7	79,6	
Policealnym i średnim zawodowym	67,6	67,3	68,2	
Średnim ogólnokształcącym	51,2	49,4	51,0	
Zasadniczym zawodowym	61,5	63,6	61,2	
Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym	20,0	19,4	21,4	

TABL. 3. Aktywność ekonomiczna ludności według poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
		razem	pracujący	bezrobotni	
	w tysiącach				
IV kwartał 2010 r.					
OGÓŁEM	1637	886	793	93	750
Wyższe	233	191	181	10	42
Policealne i średnie zawodowe	349	236	215	21	112
Średnie ogólnokształcące	164	84	71	13	79
Zasadnicze zawodowe	473	291	257	34	182
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe	420	84	70	15	335

TABL. 3. Aktywność ekonomiczna ludności według poziomu wykształcenia (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
		razem	pracujący	bezrobotni	
w tysiącach					
III kwartał 2011 r.					
OGÓŁEM	1613	888	786	102	725
Wyższe	249	201	186	14	48
Policealne i średnie zawodowe	339	228	205	23	111
Średnie ogólnokształcące	166	82	70	13	83
Zasadnicze zawodowe	473	301	265	36	172
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe	386	75	60	16	310
IV kwartał 2011 r.					
OGÓŁEM	1591	878	780	98	713
Wyższe	255	203	194	10	51
Policealne i średnie zawodowe	337	230	210	20	107
Średnie ogólnokształcące	155	79	67	12	76
Zasadnicze zawodowe	466	285	250	35	181
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe	379	81	60	21	298

Pracujący

W województwie kujawsko-pomorskim w IV kwartale 2011 r. osób **pracujących** było 780 tys., tj. 88,8% wszystkich aktywnych zawodowo w województwie (*w kraju 90,3% udziału*). Liczba pracujących zmniejszyła się w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 13 tys., a w odniesieniu do III kwartału 2011 r. – o 6 tys. Większość pracujących, czyli 460 tys. osób, stanowili mieszkańcy miast (59,0% udziału; *w kraju 61,7%*). W tej grupie odnotowano spadki liczebności: o 5,9% w stosunku do IV kwartału 2010 r. i o 0,6% w stosunku do poprzedniego kwartału. Pracujących zamieszkałych na wsi było 320 tys., co oznacza odpowiednio: wzrost o 4,9% i spadek o 0,9%. W analizowanym kwartale 2011 r. mężczyźni stanowili 56,3% ogółu pracujących, a ich liczba była o 0,7% niższa zarówno w IV kwartale 2010 r., jak i w poprzednim kwartale. Liczba pracujących kobiet zmalała: w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. o 2,8%, a w stosunku do poprzedniego kwartału o 0,9% (do poziomu 341 tys. osób).

Najliczniejszą grupę wiekową wśród pracujących stanowiły osoby w wieku 25-34 lata – 30,4% ogółu pracujących (wobec 29,0% w IV kwartale 2010 r. oraz 28,1% w III kwartale 2011 r.) oraz 35-44-latkowie – 26,9% ogółu pracujących (odpowiednio: 26,2% i 27,0%).

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia wśród pracujących, najliczniejszą zbiorowość stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 32,1% ogółu (w porównywanych okresach odpowiednio: 32,4% i 33,7%).

Wskaźnik zatrudnienia w województwie kujawsko-pomorskim w IV kwartale 2011 r. wyniósł 49,0% (*w kraju 50,8%*), co oznacza wzrost o 0,6 pkt proc. w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. i o 0,3 pkt w stosunku do poprzedniego kwartału. W grupie mężczyzn wskaźnik osiągnął poziom 58,6%, co w porównywanych okresach oznacza wzrosty odpowiednio: o 0,9 pkt proc. i o 0,8 pkt.

W najlepszej sytuacji w badanym okresie były osoby w wieku 35-44 lata – wskaźnik zatrudnienia w tej grupie był równy 75,8% (odnotowano spadek: w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. o 3,0 pkt proc., a w porównaniu z poprzednim kwartałem – o 3,3 pkt). Najniższy natomiast wskaźnik zatrudnienia odnotowano wśród osób w wieku 55 lat i więcej – 17,7% (w stosunku do porównywanych okresów odpowiednio: wzrost o 0,2 pkt proc. i spadek o 2,3 pkt).

Analizując poziom wykształcenia ankietowanych można zauważyć, iż najwyższy wskaźnik zatrudnienia wystąpił wśród osób z wykształceniem wyższym – 76,1% (co w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. oznacza spadek o 1,6 pkt proc., a w stosunku do poprzedniego kwartału – wzrost o 1,4 pkt), a najniższy w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym – 15,8% (odpowiednio: spadek o 0,9 pkt proc. i wzrost o 0,3 pkt).

W IV kwartale 2011 r. w **sektorze prywatnym** w województwie kujawsko-pomorskim pracowało 591 tys. osób, czyli 75,8% ogółu pracujących. Wśród osób zatrudnionych w prywatnych przedsiębiorstwach 61,4% to mężczyźni (61,1% w IV kwartale ub. roku i 61,7% w III kwartale 2011 r.). Wśród 189 tys. osób pracujących w **sektorze publicznym** większość, bo 59,8%, stanowiły kobiety (odpowiednio: 62,0% i 59,3% udziału).

TABL. 4. Wskaźnik zatrudnienia według wieku i poziomu wykształcenia

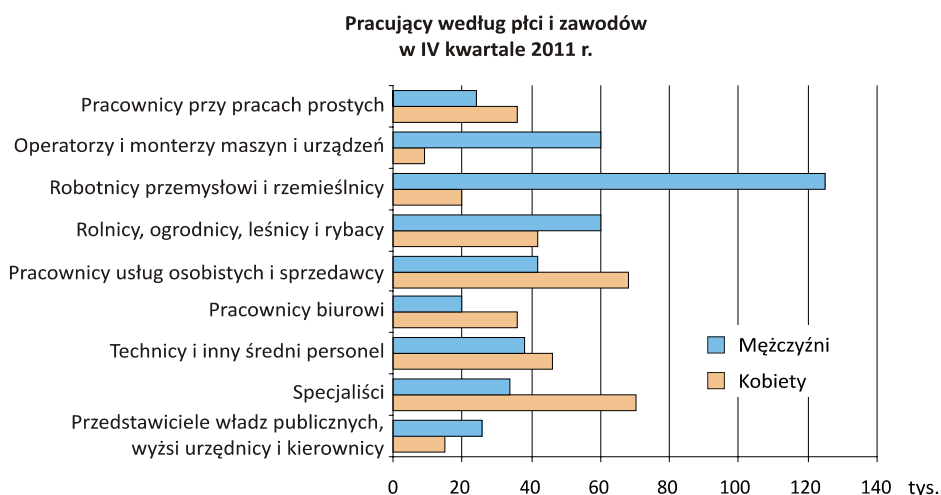
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010		2011	
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał	
	w %			
OGÓŁEM	48,4	48,7	49,0	
Osoby w wieku:				
15–24 lata	25,9	22,5	22,2	
25–34	71,4	73,4	75,2	
35–44	78,8	79,1	75,8	
45–54	72,2	74,1	73,8	
55 lat i więcej	17,5	20,0	17,7	
produkcyjnym	61,7	63,3	63,5	
15–64 lata	56,1	57,1	57,6	
Osoby z wykształceniem:				
Wyższym	77,7	74,7	76,1	
Policealnym i średnim zawodowym	61,6	60,5	62,3	
Średnim ogólnokształcącym	43,3	42,2	43,2	
Zasadniczym zawodowym	54,3	56,0	53,6	
Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym	16,7	15,5	15,8	

TABL. 5. Pracujący według statusu zatrudnienia

WYSZCZEGÓLNIENIE	IV kwartał 2010 r.			III kwartał 2011 r.			IV kwartał 2011 r.		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
	w tysiącach								
OGÓŁEM	793	442	351	786	442	344	780	439	341
Sektor publiczny	184	70	114	204	83	121	189	76	113
Sektor prywatny	609	372	237	582	359	223	591	363	228
pracownicy najemni	446	272	174	400	252	148	411	252	158
pracodawcy i pracujący na własny rachunek	149	96	53	154	96	57	152	100	52
pomagający członkowie rodzin	14	5	10	28	10	18	29	10	18

W okresie październik-grudzień 2011 r. osób utrzymujących się z pracy najemnej w województwie kujawsko-pomorskim było 600 tys. (w obu sektorach własności), a ich udział w stosunku do ogółu pracujących ukształtował się na poziomie 76,9% (79,4% w IV kwartale 2010 r. i 76,8% w poprzednim kwartale). Grupa pracodawców oraz pracujących na własny rachunek liczyła 152 tys. osób, stanowiąc 19,5% ogółu pracujących w województwie (w analizowanych okresach odpowiednio: 18,8% i 19,6%).

Najliczniejszą **grupę zawodową** w województwie kujawsko-pomorskim tworzyli robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 146 tys. osób, czyli 18,7% ogółu pracujących (w III kwartale 2011 r. – 16,8% udziału). Mężczyźni stanowili większość wśród: operatorów i monterów maszyn i urządzeń (87,0% pracujących w tym zawodzie), robotników przemysłowych i rzemieślników (85,6%), przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (63,4%) oraz rolników, ogrodników, leśników i rybaków (58,8%). Kobiety przeważały natomiast wśród: specjalistów (67,3% udziału), pracowników biurowych (64,3%), pracowników usług osobistych i sprzedawców (61,8%), pracowników przy pracach prostych (59,0%) oraz wśród techników i innego średniego personelu (54,8%).

Bezrobotni

W IV kwartale 2011 r. w województwie kujawsko-pomorskim populacja **bezrobotnych** liczyła 98 tys. osób, czyli 5,6% ogółu bezrobotnych w kraju. Liczba osób pozostających bez pracy wzrosła w skali roku o 5,4%, a w stosunku do ub. kwartału zmalała o 3,9%. Wśród osób poszukujących pracy przeważali mieszkańcy miast, których udział wyniósł 62,2% (w kraju – 60,9%). W analizowanym kwartale bezrobotni mężczyźni liczyli 45 tys. osób, tj. o 4,7% więcej niż przed rokiem i o 2,3% więcej niż w III kwartale 2011 r. Liczebność bezrobotnych kobiet (53 tys.) w odniesieniu do IV kwartału 2010 r. zwiększyła się o 6,0%, a w porównaniu z poprzednim kwartałem zmalała o 8,6%.

TABL. 6. **Stopa bezrobocia według wieku i poziomu wykształcenia**

Wśród bezrobotnych w podziale na wiek badanych (nie licząc grupy 55-latków i osób starszych, którzy stanowili 7,1% ogółu bezrobotnych) udziały grup wiekowych w strukturze rozkładały się pomiędzy: 18,4% (osoby w wieku 45-54 lat) a 27,6% (wśród osób w wieku 25-34 lata).

Pod względem poziomu wykształcenia nadal najliczniejszą grupę bezrobotnych (35,7% udziału) stanowiły osoby, które ukończyły zasadniczą szkołę zawodową – 35 tys. osób.

W analizowanym kwartale 2011 r. **stopa bezrobocia** w województwie kujawsko-pomorskim wyniosła 11,2%, co oznacza wzrost w skali roku o 0,7 pkt

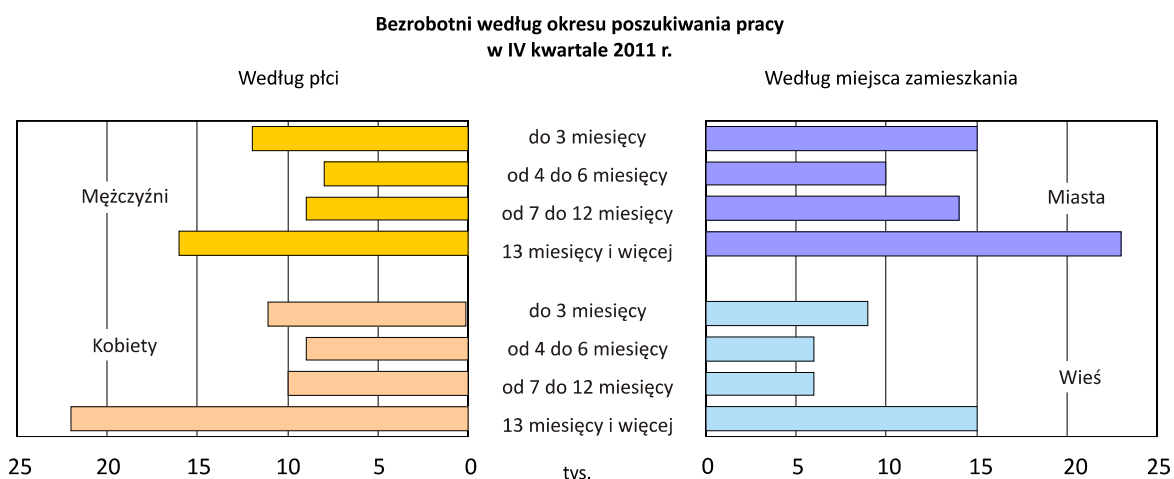
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał
	w %		
OGÓŁEM	10,5	11,5	11,2
Osoby w wieku:			
15–24 lata	26,8	33,7	29,2
25–34	11,9	12,6	10,2
35–44	5,5	7,0	10,3
45–54	8,4	7,4	8,6
55 lat i więcej	6,4	7,1	7,2
produkcyjnym	10,7	11,6	11,3
15–64 lata	10,6	11,5	11,2
Osoby z wykształceniem:			
Wyższym	5,2	7,0	4,9
Policealnym i średnim zawodowym	8,9	10,1	8,7
Średnim ogólnokształcącym	15,5	15,9	15,2
Zasadniczym zawodowym	11,7	12,0	12,3
Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym	17,9	21,3	25,9

proc. (w kraju wskaźnik wyniósł 9,7%; wzrost w skali roku o 0,4 pkt proc.). W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku odnotowano wzrost wskaźnika zarówno wśród kobiet (o 1,1 pkt proc., tj. do poziomu 13,5%), jak i wśród mężczyzn (o 0,4 pkt – do poziomu 9,3%). W stosunku do poprzedniego kwartału stopa bezrobocia spadła o 0,3 pkt proc. (w kraju wzrosła o 0,4 pkt). Wśród mężczyzn odnotowano wzrost stopy bezrobocia o 0,2 pkt proc., zaś wśród kobiet spadek o 0,9 pkt proc.

W analizowanym kwartale 2011 r. nadal na najwyższym poziomie (29,2%) utrzymywała się stopa bezrobocia w grupie osób w wieku 15-24 lata; najniższy poziom (7,2%) charakteryzował grupę osób w wieku 55 lat i więcej (przy wskaźniku aktywności zawodowej na poziomie 19,1%). Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, w IV kwartale 2011 r. stopa bezrobocia osiągnęła najniższą wartość w grupie osób z wykształceniem wyższym (4,9%), zaś najwyższą wartość odnotowano wśród osób mających wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe (25,9%).

Analizując czas **poszukiwania pracy** widać, iż najliczniejszą grupę (38,8%) stanowili poszukujący pracy 13 miesięcy i więcej (zwiększenie udziału w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. o 10,8 pkt proc., a w stosunku do III kwartału 2011 r. – o 5,5 pkt.). W tej kategorii osób było 15 tys. mieszkańców wsi, a w mieście – 23 tys. Najmniejszą grupę stanowili bezrobotni poszukujący pracy od 4 do 6 miesięcy (17,3% udziału), co oznacza spadek udziału w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. o 2,1 pkt proc. oraz wzrost w odniesieniu do poprzedniego kwartału o 3,6 pkt. W tej grupie bezrobotnych mieszkańców wsi było 6 tys., a osób zamieszkałych w mieście – 10 tys.

Przeciętny czas poszukiwania pracy w IV kwartale 2011 r. przez osoby bezrobotne zamieszkałe w województwie kujawsko-pomorskim wyniósł 11,7 miesiąca.

W województwie kujawsko-pomorskim bezrobotni, jako **metody poszukiwania pracy** najczęściej wybierali: pośrednictwo biur pracy (86,7%); zamieszczanie, odpowiadanie na ogłoszenia, przeglądanie ogłoszeń w prasie (79,6%), pomoc krewnych i znajomych (66,3%); rzadziej zaś poszukiwanie bezpośrednio w zakładach pracy (51,0%).

TABL. 7. **Bezrobotni według wybranych metod poszukiwania pracy**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Metody poszukiwania pracy			
		poprzez biura pracy	poprzez ogłoszenia w prasie	poprzez krewnych i znajomych	bezpośrednio w zakładach pracy
w tysiącach					
IV kwartał 2010 r.					
OGÓŁEM	93	77	76	72	47
MIASTA	57	44	47	44	31
WIEŚ	37	33	29	27	17

TABL. 7. Bezrobotni według wybranych metod poszukiwania pracy (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Metody poszukiwania pracy			
		poprzez biura pracy	poprzez ogłoszenia w prasie	poprzez krewnych i znajomych	bezpośrednio w zakładach pracy
w tysiącach					
III kwartał 2011 r.					
OGÓŁEM	102	85	79	71	56
MIASTA	58	48	46	43	31
WIEŚ	43	37	33	29	24
IV kwartał 2011 r.					
OGÓŁEM	98	85	78	65	50
MIASTA	61	52	52	41	32
WIEŚ	36	33	26	24	18

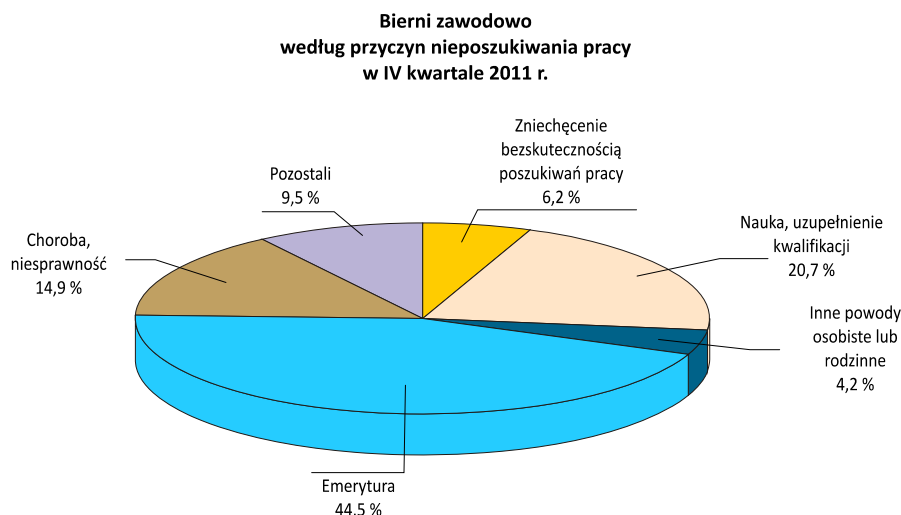
Bierni zawodowo

W IV kwartale 2011 r. w województwie kujawsko-pomorskim odnotowano w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. spadek populacji **biernych zawodowo** o 4,9 %, a w porównaniu z III kwartałem 2011 r. – o 1,7%.

Większość z 713 tys. biernych zawodowo stanowili mieszkańcy miast (60,4% udziału, w kraju – 61,3%) oraz kobiety (62,8% udziału; w kraju – 61,5%). Ponad połowa osób biernych zawodowo to osoby w wieku 55 lat i starsze (57,6% udziału; wobec 54,5% w analogicznym okresie 2010 r. i 57,0% w III kwartale br.). Znaczący był również udział osób w wieku 15-24 lata – 22,2% ogółu biernych zawodowo (po 23,7% w obu analizowanych kwartałach).

W strukturze biernych zawodowo mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego, przyjmując za kryterium poziom wykształcenia, najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (298 tys. osób), a ich udział w liczbie ogółem wyniósł 41,8% (w IV kwartale 2010 r. – 44,7%; w III kwartale 2011 r. – 42,8%).

W okresie październik-grudzień 2011 r. bierni zawodowo nieposzukujący pracy, jako najczęstszą przyczynę nieposzukiwania (poza emeryturą – taki powód podaje 315 tys. osób) wymieniają naukę i uzupełnianie kwalifikacji (146 tys. osób) oraz chorobę i niesprawność (105 tys. osób). Osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwań pracy w województwie kujawsko-pomorskim było 44 tys.

Autor opracowania: Piotr Kacprowicz – Wydział Badań Ankietowych; tel. 52 3669482

Redakcja merytoryczna, techniczna, skład i grafika komputerowa: Agnieszka Krautforst-Kłoszewska, Adam Mańkowski, Jacek Pruski
Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych – pod kierunkiem Małgorzaty Rybak

Informatorium: e-mail InformatoriumUSB DG@stat.gov.pl, tel. 52 3669400